

Kyrksläotts kommuns utlåtande till Närings-, trafik- och miljöcentralen i Nyland om MKB-beskrivningen av Evitskogs åkerförbättringsprojekt (13.11.2024)

Kommunstyrelsen 20.01.2025 § 6

571/11.01.00/2019

Beredare	kommunarkitekt Tero Luomajärvi fornamn.efternamn@kirkkonummi.fi , tfn 09 29671 (växel)
Beslutsförslag	Kommundirektör Virpi Sailas Kyrksläotts kommunstyrelse beslutar 1 ge Närings-, trafik- och miljöcentralen i Nyland Kyrksläotts kommuns utlåtande om miljökonsekvensbeskrivningen av Evitskogs åkerförbättringsprojekt (bilaga 3). 2 justera protokollet för denna paragrafs del vid sammanträdet.
Behandling	Föredraganden föreslog vid sammanträdet följande ändring i utlåtandet: Följande stycke "Kyrksläotts kommuns starka rekommendation är att undvika transporter genom Kyrksläotts kommuncentrum (Volsvägen-Solviksvägen-Evitskogsvägen), eftersom det är mest sannolikt att största delen av överskottsajorden ändå kommer från huvudstadsregionen." ändras till "Kommunen rekommenderar att transporterna av eventuell överskottsajord planeras noggrant med hänsyn till trafiksäkerheten." Föredragandens ändringsförslag godkändes enhälligt. Det korrigerade utlåtandet ingår som bilaga till protokollet.
Beslut	Kyrksläotts kommunstyrelse beslutade enhälligt 1 ge Närings-, trafik- och miljöcentralen i Nyland Kyrksläotts kommuns utlåtande om miljökonsekvensbeskrivningen av Evitskogs åkerförbättringsprojekt. 2 justera protokollet för denna paragrafs del vid sammanträdet.
Redogörelse	Allmänt Närings-, trafik- och miljöcentralen i Nyland (nedan NTM-centralen), som fungerar som kontaktmyndighet för projektet, har 21.11.2024 lämnat en begäran om utlåtande (bilaga 1) till kommunen om miljökonsekvensbeskrivningen av Evitskogs åkerförbättringsprojekt (nedan beskrivning). Enligt begäran skulle utlåtandet lämnas 13.1.2025, men kommunen har fått förlängd tid att lämna det ända till 22.1.2025. Förfarandet vid miljökonsekvensbedömning delas upp i fasen för MKB-programmet och fasen för MKB-beskrivningen. Kommunstyrelsen behandlade MKB-programmet för projektet och gav sitt utlåtande om det 18.12.2023 (§ 439, se bilaga 2). I beslutet om programmet fäste kommunstyrelsen särskild uppmärksamhet vid rörläggningen av det öppna diket som går igenom området och förutsatte planerande och

genomförande av rörläggningen så att man säkerställer dikets eller rörläggningens funktionalitet under byggtiden och i det permanenta läget med tillräcklig säkerhet för att bland annat torkningen av områden ovanför diket fungerar i alla situationer.

I beskrivningsfasen ansågs det inte vara nödvändigt att ordna en separat invånarenkät, men däremot ordnades ett diskussionsmöte för invånarna i Evitskogs område 28.5.2024, där man gick igenom MKB-processen och presenterade bl.a. naturutredningar. Kallelse till mötet skickades inte till kommunens representanter.

Ett invånarmöte om beskrivningen ordnades 11.12.2024. Någon separat förhandsöverläggning om projektet med myndigheter ordnades dock inte så som man gjorde i programfasen. Kommunens representanter informerades inte separat om invånarmötet, och därför var inga representanter för kommunen närvarande på mötet. Med NTM-centralen har man sedan kommit överens om att man informerar separat även de behöriga myndighetsinstanserna om motsvarande möten. Dessutom förutsätter Kyrksläatts kommun att NTM-centralen i fortsättningen ordnar en möjlighet till förhandsöverläggning för myndigheter i projekt som detta även i beskrivningsfasen.

Erik Perklén ansvarar för projektet och projektet genomförs av GRKSuomi Oy. Beskrivningen har uppgjorts av Envineer Oy. Beskrivningen och kungörelsen finns på miljöförvaltningens webbplats <https://www.ymparisto.fi/sv/medverka/miljokonsekvensbedomning/evitskog-s-akerforbattning-kyrkslatt>. Kontaktmyndighet för projektet är Närings-, trafik- och miljöcentralen i Nyland. Av detta material är kontaktmyndighetens (Närings-, trafik- och miljöcentralen i Nyland) utlåtande om MKB-programmet (8.1.2024) ett av de mest centrala.

Under projektet har man utarbetat bl.a. följande utredningar:

- Utredning om åkerns stabilitet (Insinööritoimisto Pohjatekniikka Oy, 2017), enligt vilken projektområdets alvs stabilitet är tillräcklig
- Fyllnadsplan för Evitskogs åkerförbättringsprojekt (Insinööritoimisto Pohjatekniikka Oy, 2018)
- Vattenhanteringsplan och planritningar för lägenheterna Ollas och Baktuomala i Kyrkslätt (KVVY Tutkimus Oy, 2024)
- Luftkvalitetsutredning för Evitskogs åkerförbättringsprojekt (Envineer Oy, 2024)
- Bullermodellering för Evitskogs åkerförbättringsprojekt (Envineer Oy, 2024)
- Evitskog, inverkan av förändringen i markanvändningen på klimatutsläppen (Envitecpolis Oy, 2024)

Åkerförbättringsprojektet

Projektområdet ligger i Kyrkslätt, i byn Evitskog. Åkerområdet som ska iståndsättas omfattar cirka 34 ha. Vid översvämningar ligger det delvis under vatten och är därför ställvis oanvändbart för odling. I programfasen är avsikten med projektet att förbättra området odlingsbarhet, effektivisera täckdikningen och avveckla den i beskrivningen föreslagna pumpningen av vatten till den närliggande sjön Storträsk. Projektet omfattar också byggande av ett våtmarksområde på cirka två hektar.

Såväl i programfasen som i beskrivningen, som nu är föremål för behandling, är utgångsinformationen för projektet i stort sett lika. Med andra ord har man för projektet för avsikt att utnyttja cirka 630 000 m³ teoretisk volym överskottsjord genom att höja det presenterade

projektområdet med i genomsnitt 2 m på ett ca 34 ha stort område av vilket man har som avsikt att genomföra en våtmark på en drygt två hektars areal. Avsikten är att bygga våtmarken, som placeras i närheten av sjön, innan det egentliga åkerförbättringsprojektet inleds, vilket är en smart genomförandeordning för projektet. Det må konstateras att den teoretiska volymen mäts enligt de i planen illustrerade gränsyttorna.

Projektalternativen i beskrivningen är desamma som i programfasen:

- ALT0: Projektet genomförs inte.
- ALT1: Genomförs under cirka 7 år. Åkern höjs i tre steg med 1–4 m.
- ALT2: Genomförs under cirka 14 år. Åkern höjs i tre steg med 1–4 m.

Om åkerförbättringsprojektet genomförs görs det i fyra fyllningsfaser, och informationen om detta finns på sidorna 44–45 i beskrivningen.

Genomförandet av projektet inleds med byggande av våtmarken i västra delen av projektområdet, i närheten av sjön.

I sammandraget av beskrivningen (s. 5–16) har man sammanställt miljöns nuvarande tillstånd och konsekvensbedömning. I beskrivningen finns sammanlagt 14 saker som ska bedömas. Av sammandraget framgår att betydelsen av konsekvenserna av de olika bedömningspunkterna i ALT1 och ALT2 i huvudsak har klassificerats som mer eller mindre negativ.

Genomförbarheten av projektet behandlas på sida 16 i beskrivningen.

Fortsatta åtgärder i projektet

I enlighet med programfasen var avsikten att göra naturutredningar under terrängperioden 2024. I beskrivningen finns dock inget omnämnande av dem och de har inte inkluderats som bilagor till utlåtandematerialet. Enligt Kyrksläpps kommun är naturutredningarna en viktig del av projektet och borde vara inlämnade till kommunen för att kommunen ska kunna uttala sig om beskrivningen på ett heltäckande sätt.

Byggnads- och miljönämnden ger sitt eget utlåtande om beskrivningen vid sitt sammanträde 21.1.2025 (se bilaga 5). Ett preliminärt utlåtande har beretts för nämnden som bilaga till detta ärende. Kontaktmyndighetens (NTM-centralen) motiverade slutats av konsekvensbeskrivningen ges inom två månader efter att framläggningstiden gått ut, det vill säga i mars 2025.

Utlåtandets centrala innehåll

I Kyrksläpps kommuns utlåtande ligger tyngdpunkten på konsekvenserna av projektet för närmiljön samt invånare i närområdet så som exempelvis de trafiksäkerhetsutmaningar som tung fordonstrafik medför under byggskedet och eventuella andra störningar för boende som verksamheten förorsakar.

Verksamheten på det byggplatsen som pågår flera år får inte förorsaka att kvaliteten på vattnet i Storträsk försvagas. Med andra ord ska projektet genomföras så att sedimentbelastningen som riktar sig mot sjön och grumlingen av vattnet minimeras. Genomförandet av projektet förutsätter alltså högklassig planering och en genomförande av byggande på byggplatsen. Kommunen godkänner inte en situation där områdets invånare inte har möjlighet att använda Storträsk för rekreation.

Bilagor:

- bilaga 1: NTM-centralen i Nylands begäran om utlåtande (13.11.2024)

- bilaga 2: Länk till Kyrksläotts kommuns utlåtande om MKB-programmet för Evitskogs åkerförbättringsprojekt, UUDELY/439/2023 (kst 18.12.2023, § 439):
<https://kirkkonummise.oncloudos.com/cgi/DREQUEST.PHP?page=meetingitem&id=20231591-6>
- bilaga 3: Kyrksläotts kommuns utlåtande om MKB-beskrivningen av Evitskogs åkerförbättringsprojekt (kst 20.1.2025)
- bilaga 4: Byggnads- och miljönämndens utlåtande om MKB-programmet för Evitskogs åkerförbättringsprojekt (12.12.2023, § 156):
<https://kirkkonummise.oncloudos.com/cgi/DREQUEST.PHP?page=meetingitem&id=20231599-4>
- bilaga 5: länk till byggnads- och miljönämndens preliminära utlåtande om miljökonsekvensbeskrivningen av Evitskogs åkerförbättringsprojekt (byggnads- och miljönämnden 21.1.2025 § 6):
<https://kirkkonummise.oncloudos.com/cgi/DREQUEST.PHP?page=meetingitem&id=20251940-6>